

Шчырае прывітанне
удзельнікам XVIII СНТК
ВНУ Прыбалтыкі, Беларусі
і Калінінградскай вобласці!

Рэктарат, партком, камітэт камсамола, прафком і савет СНТ Беларускага ордэна Працоуна-
 га Чырвонага Сцяга дзяржауна гауніверсітета
 імя У. І. Леніна горача вітаюць удзельнікаў
 XVIII студэнцкай навукова-тэхнічнай канферэн-
 цыі вну Латвійскай ССР, Літоўскай ССР, Эстон-
 скай ССР, Беларускай ССР і Калінінградскай
 вобласці, жадаюць маладым даследчыкам вя-
 лікіх поспехаў у дасягненні новых вяршынь на
 нялёгкім шляху навуковага пошуку! Мы упэу-
 нены, што форум творчай маладзі ўзаемна уз-
 багаціць студэнтаў—прадстаўнікоў розных вну-
 брацкіх рэспублік, з'явіца святам дружбы
 і творчага спаборніцтва яе удзельнікаў.

Шчаслівага вам шляху у вялікую навуку!
**РЭКТАРАТ КАМІТЭТ ПРАФКОМ
 ПАРТКОМ КАМСАМОЛА САВЕТ СНТ**

УДЗЕЛЬНІКІ КАНФЕРЕНЦЫІ АБ САБЕ

Ніна Паскрабышава,
 студэнтка IV курса Ка-
 лінінградскага дзяржау-
 на гауніверсітета:

Першая моя наву-
 ковая работа пасля уні-
 версітэцкага агляду бы-
 ла рэкамендавана да
 друку у адным з навуко-
 вых часопісах Ленінграда.

У Мінск я прывезла
 новую свою работу, звязаную з актуальнай у бі-
 ялогіі праблемай пера-
 садкі органаў і тканак.
 Ну, а наколькі з ёй спра-
 вілася — хутка даведа-
 юся.

Вілюс Йодзікайціс, сту-
 дэнт V курса машина-
 будаўнічага факультэта

Каунаскага політэхнічнага інстытута:

У СНТ я прыйшоў,
 калі займаўся на трэцім
 курсе. Першая навуко-
 вая праца атрымалася
 не вельмі удалай, але
 гэта не адбіла у мене ах-
 воту да навуковых дас-
 ледаванняў, а наадварот,
 запаліла жаданнем
 працаўцаў яшчэ больш
 настойліва, удумліва. За-
 тым прыйшоў поспех: я
 стала лаурэатам рэспуб-
 ліканскага агляду, а ў гэ-
 том годзе на канферэн-
 цыі прыбалтыйскіх рэ-
 спублік, якая праходзіла
 ў Рызе, заняла першае
 месца і зусім нядавна
 даведаўся, што на Усе-
 саўезнічным аглядзе маё да-

следаванне адзначана
 медалем.

Зараз самае галоўнае
 для мене — напісаць і
 абараніць дыпломнную
 работу. Але гэта ні у
 якім разе не значыць,
 што я пакіну навуковыя
 даследаванні.

Валяніна Апанавічус,
 студэнт V курса маши-
 набудаўнічага факульте-
 та Каунаскага політэх-
 нічнага інстытута:

Раней мне даводзі-
 лася працаўцаў толькі
 па тэхнічнай тэматыцы.
 Новая моя работа «Ін-
 туція ў творчай дзе-
 яйнасці канструктара»
 хоць і будзе разглядацца
 ў секцыі грамадскіх
 навук, мае прямое дачы-
 ненне да маёй будучай

працоўнай дзеяйнасці.
 (У нас было ужо размер-
 каванне. Я атрымаў на-
 кіраванне у практні-
 канструктарскім бюро).

Мэта майго даклада—
 разгледзець, якое месца
 займае інтуція ў твор-
 чай дзеяйнасці канструк-
 тара, якія методы па-
 трэбна разглядаць як ін-
 туціяныя. Вядома, што
 інтуція не раз дапама-
 гала вырашыць туго ці
 іншую праблему, але ж
 тэхнічнае канструяванне,
 як, дарэчы, і любая ін-
 шая галіна чалавечай
 дзеяйнасці, грунтуюца на
 ведах. Вось сутнасць
 даклада.

Інтар'ю ўзяў
 В. РЫБІЦКІ.

**ТРАДЫЦЫЙНАЯ,
 СТУДЭНЦКАЯ**

У Латвійскай, Эстонскай,
 Літоўскай, Беларускай саюз-
 ных рэспубліках і у Калінін-
 градскай вобласці жыве цу-
 доўна традыцыя — штогадо-
 вае правядзенне міжрэспублі-
 канскіх студэнцкіх навукова-
 тэхнічных канферэнцый. Гэ-
 тыя форумы навуковай моладзі
 дазваляюць пазнайміцца з
 дасягненнямі сябру-суседзяў,
 садэйнічаюць інтэрнацыя-
 нальному выхаванню студэн-
 таў.

10 красавіна ў канцэртнай
 зале Акруговага дома афіце-
 раў начала свою работу
 XVIII студэнцкая навукова-
 тэхнічная канферэнцыя вну
 Прыбалтыкі, БССР і Калінін-
 градской вобласці.

У дні работы канферэнцыі
 студэнты сарака вну краіны
 выступяць больш як з 750
 дакладамі. Трэці дзень у 11
 сенцыях і у 32 падсенцыях
 ідзе пленная работа. Наш уні-
 версітэт і пяць інстытутаў
 прадстаўвалі у распараджэнні

удзельнікаў канферэнцыі свае
 лепшыя аудыторыі, лабараторы-
 ў і кабінеты. Самыя буйныя
 сенцыі працуяць у Беларус-
 скім політэхнічным інстытуце
 (184 даклады ў трох сен-
 цыях). У нас, ва універсітэце,
 таксама працуе трэх сенцыяў:
 бялагічных і сельскагаспадар-
 чых, грамадскіх, фізіка-ма-
 тэматычных навук. Астатнія
 сенцыі абрацілі сваім штабамі
 інстытуты народнай гаспадаркі,
 радыётэхнічны, тэхналагічны
 інстытуты і Беларускі інсты-
 туцтві сельскай гаспадаркі.

У вольны ад пасяджэння
 час госці знаёміца з бела-
 рускай стаціяй, яе музеямі і
 помнікамі. Яны наведаюць
 Курган Славы, мемарыяльны
 комплекс Хатынь.

А сёння а 19-й гадзіне у ак-
 тавай зале універсітата адбыва-
 ёцца вечар дружбы студэн-
 таў—удзельнікаў XVIII СНТК.

А. СМОЛЬСКІ,
 намеснік старшыні савета
 СНТ універсітэта.

У СТУДЭНЦКАЙ
 НАВУКОВА - ДА-
 СЛЕДЧАЙ ЛАБАРА-
 ТОРЫІ. Даследаван-
 ні праводзяць студэн-
 ты-радыёфізицы (злева
 направа) М. ШАШ-
 КОУ, У. ВАСЛЕН-
 КА, А. КУМЕЙША і
 В. КНЫШ.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

ВЫНІКІ РАДУЮЦЬ

З кожным годам усе
 больш студэнтаў нашага уні-
 версітэта удзельнічаюць у
 рэспубліканскім аглядзе ра-
 бот па прыродазнаўчых, тэх-
 нічных і гуманітарных наву-
 ках. Так, у минулым годзе
 саветы студэнцкага навуково-
 таварыства факультэта
 разам з кафедрамі і дэ-
 канатамі правялі вялікую
 работу па падрыхтоўцы да
 агляду. У выніку у сенцыі
 былі накіраваны 353 работы,
 амаль на 50 больш, чым у
 папярэднім годзе.

Аднак больш важным, на
 наш погляд, з'яўляецца тое,
 падзілі узнагароджаны пра-
 што значна палепшилася
 якасць работ. Калі ў мину-
 лыя гады да першай (вышэй-
 шай) катэгорыі было аднесе-

на не больш 35 працэнтаў
 прадстаўленых работ, то ў
 1971 годзе колькасць такіх
 работ склала 45 працэнтаў
 (або 153 работы).

За дасягненне высокіх па-
 казыўкаў на рэспубліканскім
 аглядзе па прыродазнаўчых
 і тэхнічных навуках Міністэр-
 ства вышэйшай і сярэдняй
 спецыяльнай адукацыі БССР
 і ЦК ЛКСМ Беларусі узнагародзілі БДУ імя У. І. Леніна
 на Ганаровай граматай. Га-
 наровымі граматамі за
 бесплечэнне высокага узроў-
 ню навуковай творчасці мо-
 жна палепшилася фесар Ф. Д. Гахаў, дэцэнт
 Д. Б. Мельцар, ст. навуковы
 супрацоўнік А. Ф. Былінскі,
 ст. выкладчык Е. В. Лабанок,

«Кандэнсацыя мона-эпаксі-
 дау арылаліфатычных дзіві-
 нальных кетонаў з β-дыкарба-

4. А. Кілбас [матфак] —
 «Выключальная выпадкі поўных
 асобных інтэгральных ура-
 ненню тыпу згортвання».

5. А. Салькоу [гістфак] —
 «Барацьба БССР у сістэме
 ААН за яе універсальнасць,
 падтрыманне міру і міжна-
 родную бяспеку ў 1966—
 1970 гг.».

ДРУГІЯ МЕСЦЫ ЗАНЯЛІ:

1. Л. Дабраўляніна [філфак] — «Мовазнаўчыя тэр-
 міны у «Беларускай грама-
 тыцы для школы» Б. Тара-
 кевіча».

2. Л. Абрамовіч, А. Голубев [біяфак] — «Энергетычны баланс лічынкі стракоз у эксперыментальных умо-
 вавых».

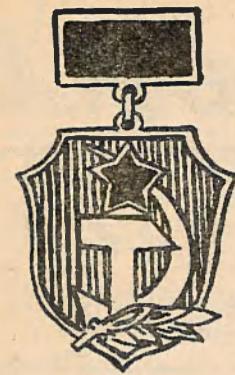
3. В. Куэнякоу [фізфак] — «Электрычныя уласцівасці крэмнію, апрамененага пра-
 тонамі з энергіяй 660 МЭВ».

4. В. Ігнаценка [матфак] — «Слабая і «моцная» ніваві-
 рыянтнасць сістэмы са спаз-
 неннем».

5. Н. Карэза [біяфак] — «Да методыкі вызначэння актыўнасці ізаферменту асп-
 арат-амінатрансферазы у тканках белых крыс пры дзеянні іянізіручай радыя-
 цыі у адносна малой дозе».

Лепшых вынікаў у аглядзе
 даследаванняў заснавалі
 даследчыкі Б. Тара-
 кевіча, А. Кілбас, А. Салькоу,

Д. САКОВІЧ,
 намеснік старшыні савета па НДРС
 універсітэта.

**СТАРОНКА
НАРОДНАГА
КАНТРОЛЮ
№ 6**

**КОЛЬКІ ГАДЗІН
У СТУДЭНЦКІХ СУТКАХ?**

Група народнага кантролю БДУ сумесна з прафкомам правляла праверку тыднёвай загрузкі студэнтаў абавязковымі вучэбнымі запялкамі. Сама пастаноука гэтага пытания правильнае планаванне і арганізацыя вучэбнага працэсу садзеінчыя пасляховому засвяенiu ведаю і навыкау практычнай работы. Іменна планаванне і арганізацыя павінны забяспечыць правильнае спалучэнне абавязковых лекцыйных курсаў і семінарскіх занялакаў з часам самападрыхтоўкі студэнтаў.

Праверка фізічнага і хімічнага факультэтаў паказала, што дэканаты аддаюць належную увагу састаўленню раскладаў вучэбных і лабараторных занялакаў. Аднак гэта ні у якой меры не азначае, што тут усё добра. Адным з асноўных недахопаў з'яўляецца завышэнне абавязковай нормы вучэбных занялакаў, якая адпаведна пастанове ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 9 мая 1963 года павінна складаць, уключаючы факультатыўныя, на I—IV курсах 36 гадзін у тыдзень і на V—VI курсах — 30 гадзін.

На хімічным факультэце яна складае на I—II курсах 38 гадзін, а на фізічным знаходзіцца ў межах 42—46 гадзін у тыдзень.

Акрамя таго, трэба улічваць, што з II курса у сту-

дэнтау ідуць заняткі на ваенныя кафедры — па 8 гадзін. У выніку абавязковая вучэбная тыднёвая загрузка студэнтаў павышаецца да 50 і больш гадзін, што з'яўляецца яуні нецярпімым. Пры гэтым загрузка па днях тыдня разміркоўваецца не-раунамерна — па 4, 6, 8 гадзін у дзень.

Азнямленне з раскладамі паказала і то, што заняткі на дзённым аддзяленні хімічнага факультэта пачынаюцца як у 8.30, так і у 10.15, і у 12.00 гадзін і пазней. Гэта, а таксама рухомы расклад лабараторных работ істотна ускладняе кантроль занялакаў, забеспечэнне навучальнаага працэсу, арганізацыю студэнтам самастойнай працы. Часта студэнты скардзяцца на тое, што вучэбная занялакі з перапынкамі працягваюцца з 8.30 раніцы да 8.30—9.00 гадзін вечара. У выніку студэнты не маюць часу для самастойнай падрыхтоўкі.

Трэба адзначыць і тое, што колкісць месц у чытальных залах і кабінетах універсітэта з'яўляецца яуні недастатковай.

Група народнага кантролю БДУ просіць рэктарат і дэканаты факультэтаў звярнуць увагу на ўказаныя недахопы і прыняць меры па іх ліквідацію.

В. ГЕРМЕНЧУК,
член ГНК БДУ.

ДА ВЕДАМА КАНТРАЛЁРАУ

19-га красавіка у аудыторыі № 206 (галоуны корпус) у 16 гадзін адбудуцца занялакі ва ўніверсітэцкай «Школе народных кантралёраў». З лекцыяй на тэму «Задачы груп народнага кантролю у вышэйших навучальных установах» выступіць загадыкі яўдзела навук і культуры Камітэта народнага кантролю БССР, кандыдат гістарычных навук С. А. Здравенін.

На занялакі павінны з'яўліцца члены груп народнага кантролю.
УНІВЕРСІТЭЦКАЯ ГРУПА НАРОДНАГА КАНТРОЛЮ.

ПАЛАЖЕННЕ

**АБ ПАГЛЯДЗЕ СРОДКАЎ ГАЛОСНАСЦІ
У РАБОЦЕ ГРУП НАРОДНАГА КАНТРОЛЮ**

Агляд сродкаў галоснасці у рабоце груп народнага кантролю праводзіцца з 5 па 15 мая 1972 года.

У аглядзе прымаюць удзел факультэцкія групы народнага кантролю, а таксама групы народнага кантролю іншых структурных падраздзяленняў універсітэта.

Агульнае кірауніцтва аглядам здзяйсняе камісія, зацверджаная на пасяджэнні ўніверсітэцкай групы народнага кантролю.

МЭТАЙ АГЛЯДУ З'ЯУЛЯЕЦЦА:

— ацаніць стан галоснасці як важнейшага прынцыпу дзейнасці груп народнага кантролю;

— установіць, як у рабоце груп выкарыстоўваючыяся разнастайныя формы галоснасці;

— абагульніць накопленыя волыт і прынесьці меры да шырокага распаўсюджання лепшых узору, прыёмуў укаранення галоснасці ў паўсядзённую работу народных кантралёраў;

— дабіцца больш шырокага ўдзелу іменаў факультэцкіх калектываў у здзяйсненні народнага кантролю, у барацьбе ю далейшее умацаванне дзяржаўнай і сацыялістычнай законнасці, выкараненне праяўленняў бюрарахізму, безгаспадарчасці і марнатаўства.

ПАДЛЯГАЮЦЬ АГЛЯДУ

— рэгулярнасць выступлення старши-

СІЛА сацыялістычнай дзяржавы, якую вучыў У. І. Ленін, — свядомасць мас, у тым, што масы ўсё ведаюць, абысінічнасць, якую могуць меркаваць і на ўсё ідуць свядома. А таму, указаваў Уладзімір Ільіч, адным з важнейшых прынцыпаў сацыялістычнай дзяржавы павінна быць галоснасць, «без галоснасці смешна было бы гаварыць аб дзяржаве»...

Прынцып галоснасці пакладзен у аснову паусядзенні дзейнасці органаў народнага кантролю. Эта выпрабаваная часам зборы, якія дазваляе паможніцам слушаць зусім народнага ён здзяйсніцца, хто павінен зрабіць для сябе адпаведныя выгады, так і на саміх народных кантралёраў.

Галоснасць дапамагае хутчэй і глыбей разумецца, асэнаваць тыя ці іншыя з'явы, працэсы, што адбываюцца у працуўнікам калектыве, і своеасобна азначаюцца на іх неадходнае зусім народных кантралёраў.

Прайшло ужо больш чатырох месяцаў з моманту выбрання новага саставу груп народнага кантролю на ўніверсітэце. І мы можем падвесці першыя вынікі, у прыхватнасці, паглядзецы, якія укараненіца прынцып галоснасці ў іх работу.

Правильна разумеюць і няухильна падтрымліваюць прынцып галоснасці груп народнага кантролю фізічнага, хімічнага, геаграфічнага факультэтаў, факультэта журналістыкі і ўніверсітэцкага выдавецтва.

Да гэтай пары не маюць састэнду і не інфармуюць грамадскасць аб сваёй работе груп народнага кантролю матэматычнага факультэта, факультэта прыкладнай матэматыкі, адміністрацыйна-гаспадарчай часткі, падрыхточнага факультэта.

Не завершана афармленне састэнда груп народнага кантролю юрыдычнага факультэта, не абрацаваны план работы груп, няма інфармацый аб бягучай дзейнасці кантралёраў.

У запушчаным станове вось ужо больш трох месяцаў знаходзіцца састэнд груп народнага кантролю гі-

сторычнага выдавецтва.

**ГАЛОСНАСЦЬ—ВАЖНЕЙШЫ
ПРЫНЦЫП**

старычнага факультэта, у чым павінен М. Ф. Піліпенка, які да апошняга часу узначаліваў гэту группу.

Вельмі дуга раскідалася з афармленнем свайго стэнда груп народнага кантролю філалагічнага факультэта.

Нельга не сказаць аб тым, што факультэцкія групы народнага кантролю не выкарыстоўваюць такую цудоўную магчымасць для развіція галоснасці, як публікацыя сваіх матэрыялаў ва ўніверсітэцкай шматплатформай газете. З моманту выбрання груп на кастрычнікі-лістападзе 1971 года ні адна з іх не выступіла на старонках газеты.

З мэтай абмену волытамі і актыўнай галоснасці ГНК ўніверсітэта прыняла рашэнне аб правядзенні з 5 па 15 мая 1972 года II аглядзу сродкаў галоснасці факультэцкіх груп народнага кантролю (палахэнне друкуеца на «Старонцы народнага кантролю»).

Група народнага кантролю заклікае усе факультэцкія групы прыняць састыдніцтва за дзяржаву, якую ўзнунасці ў тым, што аглядр будзе садзейнічаць укараненію галоснасці і памнажэнню сілы народнага кантролю, павышэнню яго эфектунасці ў жыцці і нашага шматысячнага налентыву, які ідзе насустрэч усеноаднаму святу—50-годдю з дня утворэння Савета Сацыялістычных Рэспублік.

Я. ТАГУНОУ,
намеснік сакратара парткома,
старшыня ўніверсітэцкай груп народнага кантролю.

НА ЗДЫМКАХ: пасяджэнне груп народнага кантролю ўніверсітэта. Выступае П. М. Бараноускі.

Фота Д. Чаховіча.

ЧЫТАЧУ—

Нядыўна група народнага кантролю ўніверсітэта пра-
верыла работу выдавецтва БДУ па выкананню тэма-

тычнага плана выдання кніжна-часопіснай прадукцыі ў 1972 годзе і рэдакцыйнай падрыхтоўкі плана на 1973 год.

Прыемна адзначыць, што самае маладое ў рэспубліцы выдавецтва БДУ — у лістападзе яму споніцаў усяго толькі пяць год — значна вырасла. Аб гэтым сведцаў наступныя даныя. Так, з запланаваных да выпуску 65 называў кніжна-часопіснай прадукцыі аўтаматам на 1972 годзе і прыступіць да выканання тэматычнага плана на 1973 года.

У праекте плана 1973 года ўключана 54 называў.

Да сярэдзіны сакавіка ў выдавецтва

ужо паступіла 39 рукапісаў, якія у цяперашні час аціняюцца рэдактарамі.

Рэзэнзуецца.

Аднак трэба адзначыць недахопы, дапушчаныя не па віні выдавецтва. І перш за ўсё тое, што побач з літаратурай на актуальныя тэмы ў выдавецтве працягваюць выходзіць кнігі, якія не вызначаюцца навізной у асвятыні наўку, але на тэматычных планах работы па прыродазнаўчых навуках.

Тэматычны план 1972 года — яскравае тому сведчанне (з 59 называў кніжнай прадукцыі толькі 14 — па прыродознаўчых навуках).

У паступіцца выдавецтва амаль адсутнічаюць рукапісы кніг па фізічнай, матэматычнай, хімічнай, біялогічнай, прыкладнай матэматыцы і г. д.

Прычына ў тым, што кафедры прыродознаўчых факультэтаў прымаюць вельмі слабы ўдзел у фарміраванні тэматычных планаў выдавецтва.

Так, на фізічнім факультэце працуе 15 кафедр, многа лабараторый, але на фарміраванні планаў выдавецтва ўдзельнічае толькі чатыры кафедры

(агульнай фізікі, электрафізікі, электронных матэматычных машын, радыёфізікі і электронікі ЗВЧ).

Тое ж самое можна сказаць аб кафедрах бялагічнага, хімічнага і геаграфічнага факультэтаў.

Многа наракання выклікае якісць рукапісаў, якія паступаюць у выдавецтва.

Некаторыя кафедры і саветы факультэтаў ніярэдка

фармальна падыходзяць да аблекавання рукапісаў, рэкамендуючы да друку.

Весь некалькі канкрэтных прыкладаў. Нягледзячы на тое,

што курс лекцый па палітэканомії капіталізму пасля

пэрэцэнзіі перапрацоўваўся

НАША СУСЕДКА—УКРАЇНА

«Алмаз пераліваеца суквецем граняу, так і адзінства нашага народа блишчыцы разнастайнасцю ўтвараючы яго насыт, кожная з якіх жыве багатым, паўнакроўным, свабодным і шчаслівым жыццём». Гэтыя слова адкрываюць выстаўку літаратуры «Саюз непарушы рэспублік свабодных», арганізаваную ўніверсітэцкай бібліятэцы. Выстаўка прысвечана 50-годдзю ўтварэння СССР. Ёнчы на ёй прадстаўлены Савецкая Україна.

«СССР — краіна Леніна» — так называеца першы раздзел. У ім сабраны артыкулы У. І. Леніна, прысвечаныя нацыянальнаму пытанню, матэрыялы ХХІV з'езда КПСС.

Знёмства з суседнім

рэспублікай чытач можа пачаць з геаграфічнай карты. Добра ілюстраваная книгі «Україна» (агульны агляд) і «Україна» (раён) расказуюць аб геаграфічным палажэнні рэспублікі, карысных выкапнях, ландшафце. Прыймаючы таскама ўагу книгі «Українскія ССР у лічбах», «Экономіка Українскія ССР», «Україна на Выстаўцы дасягнення народнай гаспадаркі». Трэці раздзел прысвечан асобным абласцям Українскай ССР. Гэта: «Крым у баях і працы», «Экономіка Данбаса», «Поступ Данбаса», «Харкаўская вобласць» і іншыя.

Вельмі цікавы раздзел «Літаратурная Україна». Л. ЛІДЗІНА.

СТАРТАВАЛА ТРАДЫЦЫЙНАЯ ДЭКАДА МІНШЧЫНЫ

Па расценню АК ЛКСМБ з 9 па 21 красавіка ва ўсіх вышэйшых і сэрэдніх спецыяльных навучальных установах Мінскай вобласці праводзіцца дэкада, прысвечаная 50-годдзю ўтварэння СССР.

У праграме дэкады дні навукі «Тваё слова ў наўцы, студэнт!» (10—14 красавіка), дні працы «Табе, Радзіма, ударная праца!» (14—15 красавіка), дзень спорту «Алімпійскі год не толькі для алімпійца!» (16 красавіка), дзень «Студэнцкая моладзь — піянерам» (18 красавіка), дзень праагандысты «Перакананасць — крылы барацьбіта!» (19 красавіка).

Падвядзенне вынікаў дэкады, усіх цікавых і карысных спраў студэнцтва Міншчыны адбудзеца на абласным злёце студэнцкай моладзі.

дзі 21 красавіка, напярэдадні дня нараджэння У. І. Леніна.

У мінулу іядзелю дэкада адкрылася днём памяці герояў «Ніхто не забыты, ішто не забыты!»

...Ускладаючы вянкі і кветкі да падножжа манумента Перамогі. Сюды прыйшли дэлегаты ад усіх вну і тэхнікуму Мінска, каб аддасці даніну павагі тым, хто загінуў у імя нашай шаслівой будучыні на франтах Вялікай Айчыннай вайны.

Застылі ў ганаровай варце каля помінка студэнтам і выкладчыкам БПІ, якія загінулі у гады вайны, сённяшня пакаленне юных — камсамольцы 70-х.

Студэнты Беларускага

інстытута фізічнай культуры выйшли ў паходы да памятных мясцін і мемарыяльных комплексаў Мінскай вобласці. Яны пабывалі у Хатыні, Трасцянцы, Масюкоўшчыне, наведалі Курган Славы.

Удзельнікі дэкады наведалі музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, сустрэліся з былымі франтавікамі, праслушалі выпускі радыёгазет у студэнцкіх інтэрнатах, праглядзелі кінафільмы, прысвечаныя Вялікай Айчыннай вайне.

У студэнцкіх групах усіх навучальных установаў працедзены гутаркі «Ніхто не забыты, ішто не забыты!». Закончыўся дзень памяці герояў факельным шашцем студэнтаў БПІ да месца былога лагера смерці — Трасцянцы.

Гэты дзень назаўёды застанецца ў памяці. Справа, за якую змагаліся і наміравалі герой, — бесміяротная! Гэту справу працягвае сённяшня пакаленне юных — камсамольцы 70-х.

М. ВЯРГЕЙЧЫК,
студэнт.

КОНКУРС НАСЦЕННАГА ДРУКУ

Камітэт камсамола і прафком універсітэта арганізуе агляд-конкурс на лепшу факультэцкую і курсавую насценную газету.

Агляд-конкурс праводзіцца з 15 красавіка па 5 мая 1972 года да азменаванне 50-годдзя ўтварэння СССР.

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу улічваецца:

- тэматыка па выкананню рашэння XXIV з'езда КПСС;
- адлюстраванне 50-годдзя БДУ і яго камсамольскай арганізацыі;

— сістэматычнае асвятленне вучэбнага працэсу, ідэйна-палітычнай работы на факультэтах, выступленне газеты за павышэнне культуры, паліпшэнне быту і адпачынку студэнтаў.

Адказнасць за выкананне умоў агляд-конкурсу ускладаецца на камітэты камсамола і прафбюро факультэтаў.

Для падвядзення вынікаў агляд-конкурсу створана камісія з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый у складзе:

НІКОЛЕНКА А. А. — рэдактар газеты «Беларускі универсітэт» [старшыня камісіі].

ТКАЧОУ П. І. — дацэнт кафедры рускай класічнай літаратуры.

КВОЧКІН М. П. — дацэнт кафедры навуковага камунізму.

САКОВІЧ Д. М. — намеснік старшыні мясцокома.

СІДАРЦОУ У. Н. — дацэнт, рэдактар насценнага газеты «Гісторыка».

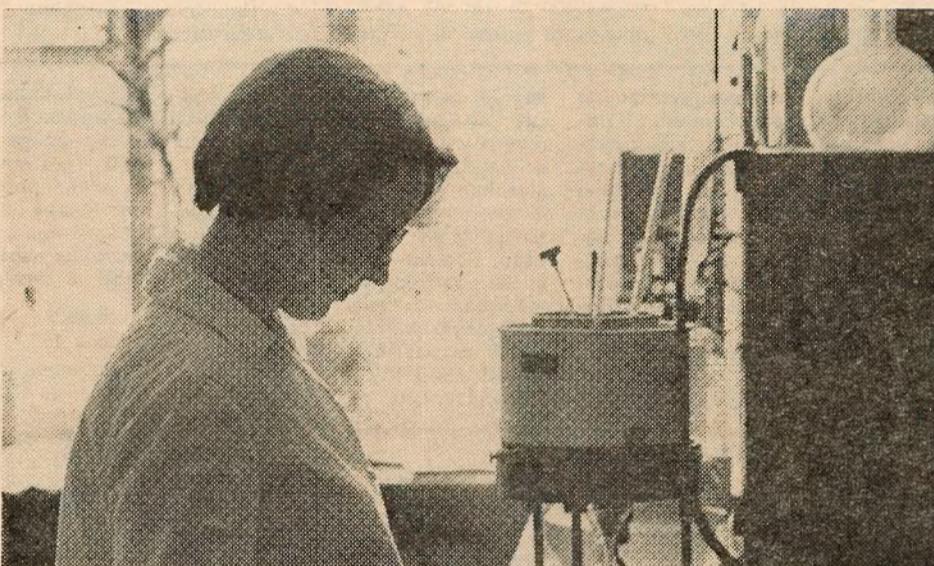
ДРОЗД М. М. — старшыня прафкома.

СІЛІН У. І. — намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ.

ТРУШ М. — старшыня штаба «КП».

Пераможцы агляд-конкурсу узнагароджваюцца: заняўшыя першое месца — Ганаровыя граматамі камітэта камсамола і прафбюро универсітэта і грашовымі прэміямі; заняўшыя другое і трэцяе месцы — граматамі і грашовымі прэміямі.

АРГКАМІТЭТ.

На здымку: лабараторнае заданне па хімічнай тэхналогіі выконвае студэнтка хімфака В. Маркоўская.

НА ПРЫЁМЕ У РЭКТАРА

У мінулу суботу ў кабінечце рэктара сабраліся прэзідэнты зямляцтва і сакратары маладзёжных арганізацый — прадстаўнікі ўсіх замежных студэнтаў, якія вучацца ва ўніверсітэце.

З цёплай прамовай перад студэнтамі выступіў рэктар БДУ А. Н. Сеўчанка. Ён заклікаў студэнцкую моладзь упарты і настойліва авалодваць ведамі і, галоунае, не супакойвацца на дасягнутым, захоплена на займацца навукай.

Рэктар пацікавіўся станам здароўя студэнтаў, умовамі жыцця і вучобы.

У адказ са словамі падзякі выступілі студэнты з Камеруна, В'етнама, Балгарыі, Кубы, ГДР, Ганы і Афганістана.

В. КАЛАДЗІНСКІ.

ДОБРУЮ КШІГУ

амаль год, навуковае рэдагаванне выканана нездавальніча. Пасля заўгаў рэдактара выдавецтва амаль занава перапісваліся главы 2 і 3 (аўтар А. Сімашчанка), гл. 16 (аўтар В. Васін). 1 сакавіка 1972 года атрымана кафектура книгі, і складающыя ўражанне, што некаторыя главы напісаны па сутнасці занава. У прыватнасці, вялікая праўка уносіцца ў главы 7, 11, 14, 17, 18.

Вучэбны дапаможнік «Логіка» (калектыў аўтараў, пад рэд. Р. А. Левіна). Рукапіс здадзен у выдавецтва не падрыхтаваны. Рэцэнзент — доктар філасофскіх навук, загадчык сектара тэорыі адлюстравання і сучаснага наўуковага пазнания АН СССР праф. Д. П. Горскі падкрэслівае, што рукапіс «не з'яўляецца не толькі вучэбным дапаможнікам, але і базай для стварэння такога вучэбнага дапаможніка», не адпавядае сучаснаму ўзору — не ўніфікавана сімваліка, даведніца-навуковы апарат, адсутнічае матэрыял для практычнай замацавання ведаў (задачы, практикаванні).

Або, напрыклад, книга

В. І. Максіна «Ленінская крэтыка буржуазных эканамічных тэорый». Аб якім небудзь аналізе ленінскай метадалогіі крэтыкі гаварыць цяжка. Кніга, па сутнасці, — просты пераказ шэрагу работ Маркса, Энгельса, Леніна, а таксама Струве, Туган-Бараноўскага і іншых. Аутар даслоўна цытуе асновапаложніка марксізму-ленінізму, часта не заключаючы ў дыялоге ўсіх тэорый із іх работ, а часам і увогуле не робячы спасылак. Матэрыял выкладающы ў поўным адрыве ад сучаснасці, калі не улічваць невялікага заключэння, дзе бегла называеца некалькі імёны сучасных буржуазных эканамістуў.

Ёсць недахопы і асабістая выдавецкага паходжання. У ацэнцыі рукапісаў, іх рэцэнзіі выдавецтва нярэдка праяўляюцца мала аператунасці. Бывалі выпадкі, калі ў тэматычных планах уключаліся неапрабіраваныя самім выдавецтвам работы, якія пасля даводзіліся выключчаць. Не з'яўляты яшчэ факты нядбайнага рэдагавання, зрывы графікау выпуску кніжна-часопісной прадукцыі.

Пераважная большасць кніг, якія выйшлі ў выдавецтве БДУ, атрымала стаўночую ацэнку. Але некаторыя кнігі крэтыкаваліся і даволі агрэгантавана, напрыклад, работа калектыву аўтараў «У. І. Ленін і ма-

трычнага корпуса, у маленьких пакоях, непадалёку ад спартыўнай залы. У час заняцця студэнтаў рэдактарам з-за шуму працаўцаў цяжка.

За ўесь час існавання выдавецтва яго памяшканні ні разу не рамантаваліся, хоць у корпусе неаднаразово праводзіўся ремонт.

Крайня перашкоды ў працы стварае адсутніцтва тэлефоннай сувязі. Работнікі вымушаны па службовых пытаннях карыстацца тэлефонам-аўтаматам, устаноўленым ў фасілітатыўнага корпуса.

Выдавецтва мае вострую патрэбу ў складскіх памяшканнях. Праверкай устаноўлена, што асноўная частка паперы захоўваецца ў гаспадарчым складзе БДУ ў Шчамысліцы ў драўлянай пабудове, што не адпавядае патрабаванням тэхнікі бяспекі. Больш того, у гэтym складзе разам з паперай захоўваючыя бочкі з-пад гаручага, шыфер, сена, розныя драўляныя прадметы і іншыя лёгка згараемыя матэрыялы.

Дзверы склада, дзе на час праверкі захоўвалася 20 рулонаў паперы, не зачырываючыца на замок, памяшканне не ахоўваецца. У выніку ў верасні 1971 года была спроба крадзяжу памяшканні. Напрыклад, укараненне малой механізмай вытворчых працэсаў, а адсюль — многа ручной

працы. Напрыклад, у пераплётным цэху ручная работа складае не менш 90 працэнтаў.

Друкарня адчувае востры недахоп у вытворчых складскіх і бытавых памяшканнях. Неабходна павялічыць плошчу наборнага, друкарскага і пераплётнага цэхаў. Адсутнічае склад паперы і макулатуры, няма гардэроба, пакою прыёму ежы рабочымі.

Адмоўна ўпłyвае на работу друкарні адсутніцтва падручнікаў, а таксама склад захавання паперы і макулатуры, няма гардэроба, пакою прыёму ежы рабочымі.

Недастатковая таскама ўздзяляеца ўвагі пытанням бытавога забеспечэння работнікаў друкарні, у прыватнасці гутарка ідзе аб забеспечэнні жылплошчай, пущукамі ў дамы адпачынку і санаторы і г. д. Такія наўважлівія адносіны да бытавых патрэб рабочых і службовых друкарні прыводзяць да вялікіх цяжкасці кадраў. Група народнага кантrolю ў сваёй пастаўнаве дала шэраг канкрэтных рэкамендаций, намесціла тэрміны ліквідаціі выяўленых недахопаў.

П. БАРАНОУСКІ, член універсітэцкай групы народнага кантrolю.

КАЛІ ЗАКОН ЧЫЎСЯ ЗЛЁТ

«...Мы маєм шчаслівую магчымасць вучыцца, адкрываць і пазнаваць тайны свету. І усім гэтым мы абавязаны савецкаму народу, Камуністычнай партыі». Трэці злёт выдатніку, на якім прагучалі гэтыя слова, дау магчымасць дэлегатам, прадстаўнікам рэктарата і камітэта камсамола ўніверсітэта шчыра пагаварыць аб ролі выдатніку ва ўніверсітэцкім жыцці, аблеркаваць іх права і абавязкі.

Шмат добрых слоў пачулі ўдзельнікі злёту ад рэктара ўніверсітэта акадэміка А. Н. Сеучанкі. Ён расказаў, якія магчымасці ёсць у нашых выдатніку, каб стаць сапраўднымі вучонымі, і што робіцца для далейшага паліпшэння ўмоў быту і вучобы студэнтаў. Разам з тым Антон Нікіфаравіч адзначыў, што выдатнікі не павінны быць абыякаваны да таго, што адбываецца побач з імі.

— Нам не патрэбны выдатнікі-зубрылы, тыя, хто клапощица толькі аб себе, жыве толькі сваім інтарасамі, адгароджваеца ад грамадской работы, ад дапамогі сябрам. Выдатнік, які не займаецца грамадской работай, не мае права насыць гэта высокое званне, — з гэтым словамі рэктара зга-

дзіліся ўсе ўдзельнікі злёту. Тэма «Выдатнік і грамадская работа» не новая, яна дауно аблеркоуваеца. Але адно ясна: умелася спалучэнне выдатнай вучобы і грамадской работы дае карысную вынікі. Каб дапамагчы такому спалучэнню, ва ўніверсітэце быў створан савет выдатніку, састаўлен стаут, у якім вызначаны права і абавязкі студэнтаў-выдатніку.

На злёце савет даў спраўядзачу аб праведзенай работе за гэты год, падзяліўся сваімі цяжкасцямі. Справа-здача атрымалася невясёлая. Яна паказала, што члены савета не змаглі як след кіраваць працай. Ад гэтага бяздзеянічалі і факультэцкія дзеяньні.

Здзіўляе тое, што савет выдатніку не наладзіў нікакіх сувязей з саветам СНТ. Невядома нават, колькі студэнтаў-выдатніку налічвалася у СНТ. А гэтыя ж саветы маюць непасрэднае дачыненне адзін да аднаго. Каму, як не выдатнікам, займацца ў студэнцкіх навуковых гуртках!

Гэту і рад іншых заўваг выказалі ўдзельнікі злёту. Асаблівы водгук у дэлегатаў знайшло пытанне аб арганізаціі дапамогі адстачычым.

На фізічным факультэце на адным са сходаў камсамольскага актыву была зроб-

лена пропанова: арганізоўваць для першакурснікаў у час сесіі кансультацыйных пунктаў, але справа гэтая як след ажыццёўлена не была. Вядома, формы могуць быць знойдзены розныя, трэба толькі ўсё добра прадуманаць.

Неяк выдатнікам бы падаці свабодны доступ да неабходных прыбораў, вучебнай літаратуры. Але нічога канкрэтнага пакуль яшчэ не зроблено. Толькі савету удалося дабіцца, каб 200 студэнтаў-выдатніку змаглі карыстыцца бібліятэкай Акадэміі навук БССР, і б першакурснікаў аддзялення палятэканоміі записалі у бібліятэку імя У. І. Леніна. А ў нас жа амаль 1200 выдатнікаў. Зараз для іх зроблены спецыяльныя ўкладыні-пасведчанні ў студэнцкія билеты. Хочацца, каб той, хто заслу́жыў іх, мог карыстыцца правамі, якія дапамогуць ўмну ўпэўнена ісці ў навуку.

Выбираючы новы састаў савета, дэлегаты злёту выказалі надзею, што заувагі і пропановы, прагучашыя на злёце, будуть улічаны і савет з дапамогай камітэта камсамола ў гэтым годзе зможа як след наладзіць свою работу.

Н. САЛУК.
(Прэс-цэнтр камітэта камсамола).

ВЫНІКІ КОНКУРСУ ЗА 1972 ГОД

Загадам рэктара за дасягнутыя поспехі у грамадскім аглядзе па культуры вытворчасці і ахове працы узнагароджаны калектывы фізічнага, хімічнага і гістарычнага факультэтаў, заняўшыя першое, другое і трэцяе месцы, калектывы выдавецтва і калектывы ка-

федэр ваенай, спектральнай аналізу, радыяцыйнай хіміі, гісторыі СССР, сістэматыкі раслін, эканамічнай географіі СССР, метадаў аптымальнага кіравання.

За актыўны ўдзел у арганізаціі і правядзенні конкурсаў узнагароджаны калектывы выдавецтваў універсітэта.

К. САБІЛА,
старшыня камісіі МК па ахове працы.

ВАРТЫ ВЫСОКАЙ АЦЭНКІ

На лінульм тýдні у цэнтральнай гарадской бібліятэцы імя Янкі Купалы адбыўся літаратурны вечар, прысвечаны аблеркаванню дылогі I. Мележа «Людзі на балоце» і «Подых навальніцы», вылучанай на атрыманні Ленінскай прэміі.

З уступным словамі перад прысутнімі выступіў доктар філалагічных навук, прафесар Ф. І. Кулішоў. Ён расказаў аб разыні беларускай літаратуры у апошніх гадах, аб вядомых беларускіх пісменніках, да ліку якіх належыць і Іван Паўлавіч Мележ, выхаванец нашага ўніверсітэта.

Прамоуца праанализаваў творчыя шляхі пісменніка, адзначыў несумненнай вартасці дылогі.

Думкалі аб дылогі I. П. Мележа падзяляліся чытачы бібліятэкі. Актыўны ўдзел у аблеркаванні прынялі студэнты БДУ Ж. Залозная, Л. Дрожына, В. Рудава, А. Варабей. Падводзячыя вынікі размовы, студэнтка IV курса журфака Гаяля Плігака сказала:

— Мы будзем вельми рады, калі у дзень нараджэння У. І. Леніна прачытаем у друку, што Івану Паўлавічу Мележу прысуджана Ленінская прэмія.

Ф. САГАНОВІЧ.

У НАВУКОВЫМ ГУРТКУ З ПЕРШАГА КУРСА

У студэнцкіх навуковых гуртках мы прыйшли першакурснікамі. Летам ўдзельнічалі у навуковых экспедыціях, арганізаваных інстытутам эксперыментальнай батанікі АН БССР, а пасля, па выніках экспедыцій, напісалі работы аб знаходжанні новых і рэдкіх для флоры Беларусі відаў раслін. На рэспубліканскім конкурсе наші работы былі аднесены да першай і другой катэгорый і рэкамендаваны да друку.

Цяпер мы на чацвёртым курсе.

Разам са студэнтамі II і III курсаў узяліся за вельмі важную і працяёмную справу — афармленне гербараў вышэйших раслін і лішайнікаў, сабранага на кафедры сістэматыкі раслін. Кіруюць работай загадчык кафедры Адам Сямёновіч Шуканав і выкладнік Наталля Канстанцінаўна Кудрашова.

Гербарый кафедры мае вялікую навуковую вартасць. Ёсць экземпляры, сабраныя на тэрыторыі Беларусі яшчэ у сярэдзіне мінулага стагоддзя.

Беларусі. Метадам параунання саставу флоры, даследаванага 50—100 год назад, з сучаснымі данымі можна прасачыць дынаімікі флоры нашай рэспублікі, выветліць заканамернасці распаусюджання асобных карысных для чалавека відаў на тэрыторыі Беларусі.

Работа з гербарыем распачата ў канцы 1971 года і па плану будзе закончана ў канцы 1973 года. У гербарыі ёсць прадстаўнікі флоры не толькі нашай рэспублікі. Тут сабраны расліны з розных куткоў Савецкага Саюза і зарубежных краін. З некаторымі вну краіны мы падтрымліваем сувязь і абменьемся цікавымі экземплярамі калекцыі. Нядаўна мы атрымалі пасылку з Казахскага ўніверсітэта з вельмі многімі рэдкімі і каштоўнімі відамі раслін гор і пустынь Сярэдняй Азіі.

Вялікую дапамогу ў работе нам аказваюць студэнты II і III курсаў. Найбольш актыўнымі сярод іх з'яўляюцца Наташа Луніна, Оля Маеуская, Дзіма Трацькоў, Саша Песнякевіч і іншыя.

Гербарый лішайнікаў афармляе слухач падрыхточных курсаў Уладзіміра Галубкоў. Разам з ім працује і нашы студэнты Марыя Варава і Людміла Леучанка.

Акрамя работы з гербарыем, мы часта праводзімі тэарэтычныя заняткі па вывучэнні флоры Беларусі, плануем паездкі у прыроду, каб сабраць матэрыялы. Большасць студэнтаў вядзе самастойную даследчую работу пад кірауніцтвам выкладчыкаў кафедры.

Г. ВЫНАЕУ, В. МАУРЫШЧАУ,
В. ГРАЧУХА, А. ГРАЧУХА,
студэнты IV курса біяфака.

Даследаванні па тэме дыпломнай работы вядзяе студэнтка хімфака Р. Літвінаў.
Фота Д. Чаховіча.

УДОБРЫ ЧАС, ГУРТКОЎЦЫ!

За вакнём ужо апусціўся ўзвесні вечар, а Ірайда Осіпаўна ўсё расказавала аб сваіх студэнтках. Яна і нэ называе іх інакш, як «мае гурткоўцы» і «мае работы». Я чула так многа добрых слоў аб Наташы Паламарчук і Валодзе Дук, аб Лідзе Абрынай і Сашы Шышкевічу, аб іх навуковых працах, што, здавалася, з імі даўно знаёма.

А гутарка наша з Ірайдай Осіпаўнай Царук, дацэнтам кафедры гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў ідзе якраз аб навуковымі студэнцкімі гурткі.

— Калі я шэсць гадоў та-

му назад пачала працаўца са студэнтамі, жадаючымі займацца навуковай работай, аказалася больш сарака. Праўда, неузабаве пасля першага задання, з якім спрэвіліся самыя моцныя, захопленыя работы, засталася палавіна. Зараз у гуртку займаецца 19 чалавек. Працаўцаў ім даводзіцца шмат. Іншы раз работу трэба перарабіцца, перапісаць па 2—3, а то і 4 разы. Таму, мабыць, не здаюцца дзіўнымі высокія адзнакі, якімі журы аглядзу азданчыла студэнцкую творчасць. У чацвёртым туре рэспубліканскага конкурсу, прысвечанага 50-годдзю ўтварэння

СССР, першыя катэгорыі прысуджаны работам студэнтаў трэцяга курса — Цікунова і Н. Паламарчук, пяцікурснікай А. Шышкевіч і Л. Пятрачык, чацвёртакурснікай А. Канеускага.

Работы гэтыя студэнтаў, прадаўжаны Ірайдай Осіпаўнай, вызначае пэ-
саўнічай атмасферай.

На гуртку, якімі з'яўлююцца ўдзельнікі, «каб зямлю ў Грэнаадзе сялянам аддаць». Пятрачык установіла прозвішчы гэтых славных сыноў беларускай зямлі, а з застаўшымя ў жывых і родныхімі загінуўшых яна падтрымлівае перапіску. За чатыры гады карпатлівой працы яна пра-
сачыла лёс 30 беларусаў, якія змагаліся ў Іспаніі.

— Я ніколі не вяду спіс члену гуртка, не адзначаю наведванні заняткаў. Першыя наші прынцып — добрахвот-
насць. Знаю, што прыйдуць чатыры работы, якімі гэта патрэбна. Прыходзяць усе 19. Напоўна таму, што ў мене вельмі добрыя студэнты.

На Усесаюзным конкурсе

студэнціх навуковых работ, прысвечаным 100-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна, вышэйших катэгорыяў былі удостоены работы Селязней-
вай, Пятрачык, Руновіч, Дука.

Якабы здзіўляючы, гурткоўцы расказаў Ірайда Осіпаўна аб быльых сваіх студэнтках, выпушкніках мінулага і пазалатавішніках. Прыядзіжу з Краснаярскай Валодзя Міхайлішчанкай. Ён не пакінуў навуковую работу і думаете працоўніцтва. Ірайда Осіпаўна адбрыла яго пла-
ны на будучасце, дала рэкомендацію у аспірантуре.

На толькі што прайшоўшы рэспубліканскі конкурс было прадстаўлена 11 навуковых работ. З іх пяці прысуджана вышэйшая катэгорыя, астатнім — другая і трэцяя. За гэтымі скучымі данымі — месяцы, а то і гады работы ў архівах, музеях, гады пошуку і адкрыццяў, настойлівай навуковай працы.

Новых поспехаў Вам, Ірайда Осіпаўна і гурткоўцы!

Н. КУРНЯНКОВА,
студэнтка.

Наш адрес: Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106. Тэлефон — 22-07-19.
Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КПБ.

Заказ 419.

Тыраж 2 000 экз.